

Slutrapport för projekt 7 timmars arbetsplatsförlagd tid

Sammanfattning och förslag till fortsatt arbete

Denna rapport är en sammanställning av hur Individ- och familjeomsorgen arbetat med projekt 7 timmars arbetsplatsförlagd tid. Medarbetarna är mycket positivt inställda till projektet. Personalomsättningen har minskat kraftigt, nyrekrytering har underlättats och genomgående är upplevelsen hos medarbetarna en förbättrad arbetsmiljö. Denna bild bekräftas också av den uppföljning som gjorts av forskare på Kommunförbundet, FOU.

Det utvecklingsarbete som har påbörjats under projekttiden har gett ringar på vattnet, idéer har fött idéer. Att ta vara på dessa tankar och förvalta dem väl kan vara viktigt inte minst utifrån den ekonomiska utmaning som väntar kommunen. Den samlade bild som framkommer utifrån insamlat material i det här projektet pekar på vikten av att fortsätta arbeta med kvalitet och effektivisering för att använda våra resurser på bästa sätt.

Projektet har visat att en kontinuitet i arbetsgruppen skapar bättre förutsättningar för socialarbetare att lägga tid på det sociala arbetet. Att vi gör korrekta bedömningar och därmed sätter in rätt insatser i rätt tid kommer ge positiva effekter även budgetmässigt. Med en kontinuitet i personalgruppen har vi också andra möjligheter att ge en gedigen introduktion till nya medarbetare när det behövs, något som också ger en positiv ekonomisk effekt på sikt när medarbetare kommer snabbt och bra in i arbetet.

Undertecknade föreslår att projektet med 7 timmars arbetsplatsförlagd tid permanentas med tillägget att en utvecklingsgrupp under ledning av verksamhetschefen och med representation från alla enheter systematiskt fortsätter arbeta med kvalitetsförbättringar och effektiviseringar och följa upp de effektiviseringar som redan gjorts. Utvecklingsgruppen får också i uppdrag att med regelbundenhet informera förvaltningsledningen om hur arbetet fortskrider. Att arbeta tidseffektivt och med god kvalitet ska vara ett kontinuerligt uppdrag för Individ- och familjeomsorgen och ska involvera alla medarbetare. Vår övertygelse är därmed att Timrå kommun kan fortsätta stärka sin position som en attraktiv arbetsgivare och ge medborgarna i Timrå kommun kompetent och professionell hjälp på ett kostnadseffektivt sätt.

Bakgrund

Den 1 januari 2018 påbörjades projektet med 7 timmars arbetsplatsförlagd tid för all myndighetsutövande personal inom Individ- och familjeomsorgen. Liksom många andra kommuner har Timrå kommun haft svårt att rekrytera personal med rätt kompetens till socialtjänstens myndighetsutövande befattningar, behålla befintlig personal och skapa en attraktiv arbetsmiljö.

Syftet med projektet har varit att frigöra tid till socialt arbete, kompetensutveckling, reflektion och framför allt; återhämtning. Ambitionen var att genom att göra en översyn och genom att utveckla våra metoder och arbetsätt, skapa ett bättre arbetsklimat utan att göra avkall på den kvalitet och de lagstadgade krav som verksamheten kräver.

Projektets grund var att skapa förutsättningar för att behålla den befintliga personalen, men också att vara en attraktiv arbetsplats för nya medarbetare.

Projektets mål

Målet med projektet har varit att IFO i Timrå kommun ska:

- a) bli en mer attraktiv arbetsgivare så att:
  - det blir lättare att behålla befintlig personal
  - det blir lättare att rekrytera ny personal

- b) väsentligt förbättra arbetsmiljön så att:
  - fysisk och psykisk ohälsa minskar bland medarbetarna
  - fler väljer att stanna kvar inom myndighetsutövningen
  - medarbetarna upplever att arbetssituationen och arbetsmiljön förbättras

- c) utveckla nya metoder och arbetsätt så att:
  - kvalitén på arbetet bibehålls trots förkortad arbetsplatsförlagd arbetstid
  - se över interna möten
  - bredda "Dokumentationsprojektet" till att involvera alla handläggare inom IFO, och på så sätt frigöra tid för klientmöten och reflektion
  - verksamheterna klarar lagstiftningens krav på god kvalitet
  - medarbetarna upplever att de får bättre förutsättningar för kompetensutveckling och återhämtning.

Projekttiden

Under projekttiden har ett intensivt utvecklingsarbete pågått på alla enheter. En arbetsgrupp med representanter för alla berörda enheter bildades och gjorde en gemensam plan för vilka effektiviseringsåtgärder som kunde göras för att socialarbetarnas tid skulle kunna användas på bästa sätt. Utifrån listan gjordes en uppdelning i vad som var gemensamma möjligheter och vad som var specifikt för respektive enhet.

Ett axplock av de små och stora saker som genomförts under projekttiden:

*Dokumentationsprojektet -
mer effektiv dokumentation*

*Ökad användning av e-tjänst
för ekonomiskt bistånd*

*Besökstider bokas nu efter
tidsåtgång, inte
slentrianmässigt en timme*

*Ökad frekvens av
videosamtal vid
uppföljningar av placeringar*

*Ökad
samverkan
"dubbla" moten och
effektivisera*

*Implementering
av ESTER*

*Minskade kontroller av
försörjningsstöd för att öka
besöksfrekvens och därmed
arbeta tydligare för
självförsörjning*

*Tydligare uppdrag,
syften och mål*

Vårt att notera är att Timrå kommun är den enda av Kommunförbundets medlemskommuner som varit rustad för att påbörja implementeringen av ESTER (standardiserat bedömningsinstrument inom Barn- och familj). Att implementeringen kunde göras bottnade i ett fungerande arbete med rutiner och metoder samt en stabil personalgrupp.

Inom Barn- och familj har det under det gångna året arbetats intensivt med rutiner och riktlinjer för ett mer effektivt arbete. Man har utvecklat en ny arbetsmetod där man i arbetsgruppen hjälps åt med att formulera syftet med barnutredningar. På verkställighetssidan har man arbetat med att formulera tydliga mål med insatser och tydliga uppdrag till utförarsidan.

Det har varit svårt att sammanställa en exakt lista på vad som gjorts under projekttiden – helt enkelt därför att det blivit en ständigt pågående process att arbeta med! Förslag har gett ringar på vattnet och har inneburit att idéer och tankar väckts till nya möjligheter att skapa mesta möjliga värde för medborgarna utifrån våra förutsättningar.

En kanske inte helt väntad effekt av utvecklingsarbetet har varit att själva processen gjort medarbetarna mycket engagerade i sin arbetsmiljö och sina arbetsmetoder. Fokus har förflyttats från att handla om tidsvinster och ren effektivisering till att beröra fler delar av arbetet, vilket i sig har inneburit en positiv effekt på arbetsmiljön, enligt de medarbetare jag pratat med inför denna slutrapport.

Uppföljning av projektet från FOU

Forskare från FOU har följt projektet och presenterar sin slutrapport i november 2018. Den bygger på två enkäter och ett antal djupintervjuer med de berörda medarbetarna inom IFO. Enkäterna och djupintervjuerna baseras bland annat på frågor om medarbetarnas upplevda psykiska och fysiska hälsa, arbetsmängd, psykosocial arbetsmiljö, hot och våld, samt upplevt kollegialt- och arbetsledares stöd i arbetet etc.

Forskarnas slutrapport och diskussion kommer att presenteras i sin helhet i november 2018 men resultaten pekar på en positiv förändring gällande arbetsmiljön. Medarbetarna är mer tillfreds med sin arbetssituation, det är bättre stämning på arbetsplatsen och man upplever ett lugn i arbetssituationen. En av de faktorer som FOU pekar på som viktiga för denna förändring är just den återhämtning och reflektionstid som projektet har gett men också att utvecklingsarbetet har varit en så tydlig del i projektet.

Måluppfyllelse

Under projekttiden har personalomsättningen inom socialtjänstens myndighetsutövning minskat. I den halvtidsutvärdering av projektet som gjordes var medarbetarna genomgående positiva. Citaten från medarbetarna beskriver en ökad arbetsglädje och motivation och ökat fokus på arbetsuppgifterna.

Inom framförallt Barn- och familj har rekryteringen underlättats och antalet sökande med lång erfarenhet i yrket har varit betydligt fler. Individ- och familjeomsorgen är fullbemannade och har inga vakanser vilket naturligtvis ger en annan stabilitet i organisationen och en möjlighet att arbeta långsiktigt.

Preliminära resultat från den utvärdering som gjorts av FOU visar att medarbetarna är mer tillfreds med sin arbetssituation, det är bättre stämning på arbetsplatsen och man upplever ett större lugn på arbetet.

För att tydligt kunna se att kommunen har blivit en mer attraktiv arbetsgivare krävs en uppföljning över längre tid än den som projektet haft till sitt förfogande. Att etablera sig som en attraktiv arbetsgivare över tid berör fler områden än arbetstiden, men flexibiliteten i arbetet och möjligheten att få tid för reflektion och återhämtning är en mycket viktig del. Att koppla ihop arbetstidsförkortningen med ett aktivt utvecklande av verksamheten verkar också vara en framgångsfaktor.

Utvecklingsarbetet inom Individ- och familjeomsorgen har tagit fart och medarbetarna har involverats i att förbättra verksamheten så att vi gör mesta möjliga nytta med de resurser vi har till vårt förfogande. Att återgå till 8 timmars arbetsplatsförlagd tid ökar risken för att arbetsmiljön försämras och att personalomsättningen tar fart igen, vilket i så fall skulle försämra förutsättningarna för IFOs fortsatta utveckling mot en modern, kostnadseffektiv socialtjänst.

Timrå 15 november 2018

Karin Sandström
Specialistsocionom

TIMRÅ KOMMUN
Socialförvaltningen

Ronny Rönnbäck
Verksamhetschef IFO

Johan Vikström
Verksamhetschef IFO